

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

**COFNODION CYFARFOD Y CYNGOR A GYNHALIWIYD YN SIAMBR Y CYNGOR,
SWYDDFEYDD DINESIG, STRYD YR ANGEL, PENYBONT AR OGWR CF31 4WB DYDD
MERCHER, 15 MAWRTH 2023, AM 16:00**

Presennol

Y Cyngorydd M Jones – Cadeirydd

S Aspey	H T Bennett	A R Berrow	F D Bletsoe
S J Bletsoe	JPD Blundell	E L P Caparros	N Clarke
RJ Collins	HJ David	C Davies	C L C Davies
P Davies	S Easterbrook	M J Evans	N Farr
P Ford	J Gebbie	W R Goode	RM Granville
H Griffiths	S J Griffiths	D T Harrison	M L Hughes
D M Hughes	RM James	M R John	MJ Kearns
W J Kendall	M Lewis	J Llewellyn-Hopkins	RL Penhale-Thomas
J E Pratt	R J Smith	JC Spanswick	T Thomas
JH Tildesley MBE	G Walter	A Wathan	A Williams
HM Williams	I Williams	MJ Williams	R Williams
E D Winstanley	T Wood		

Ymddiheuriadau am Absenoldeb

P W Jenkins, E Richards a/ac I M Spiller

Swyddogion:

Debra Beeke	Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Trefniadaethol
Mark Galvin	Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Pwyllgorau
Lindsay Harvey	Cyfarwyddwr Corfforaethol – Addysg a Chymorth i Deuluoedd
Rachel Keepins	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Carys Lord	Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid
Claire Marchant	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles
Janine Nightingale	Cyfarwyddwr Corfforaethol - Cymunedau
Michael Pitman	Swyddog Gwasanaethau Democrataidd – Pwyllgorau
Mark Shephard	Prif Weithredwr
Kelly Watson	Prif Swyddog – Gwasanaethau Cyfreithiol, Adnoddau Dynol a Rheoleiddio

106. DATGANIADAU O FUDDIANNAU

Datganodd yr holl Swyddogion a oedd yn bresennol ac eithrio'r Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Swyddogion Datblygu Sefydliadol a Gwasanaethau Democrataidd, fuddiant sy'n rhagfarnu yn eitem 6 ar yr Agenda, ac aethant allan o'r cyfarfod tra'r oedd yr eitem hon yn cael ei hystyried.

Gwnaed y datganiadau o fuddiant personol ychwanegol a ganlyn gan aelodau:-

Cyngorydd S Bletsoe – Eitem 11 ar yr Agenda. Cwestiwn gan y Cyngorydd S Easterbrook, fel preswylydd stad o dai sy'n codi ffi rheoli.

Cyngorydd N Farr – Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur.

Cyngorydd JC Spanswick – Eitemau 6. ac 8 ar yr agenda gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBS Pen-y-bont ar Ogwr. Eitem 12 ar yr agenda fel aelod o undeb llafur.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Cynghorydd M Kearns – Eitemau ar yr Agenda. 6 ac 8. Gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBS Pen-y-bont ar Ogwr ac eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd P Davies - Eitemau 6. ac 8 ar yr agenda gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBS Pen-y-bont ar Ogwr. Eitem 12 ar yr agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd E Winstanley – Eitem 11 ar yr Agenda. Cwestiwn gan y Cynghorydd S Easterbrook fel perchennog dau eiddo sy'n mynd i ffioedd rheoli. Eitem 11 ar yr agenda. Cwestiwn gan y Cynghorydd F Bletsoe fel gweithiwr i Awen sy'n rheoli'r lleoliadau a ddyfynnwyd yn y cwestiwn ar ran CBSP. Eitem 12 ar yr agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd F Bletsoe - Eitem 11 ar yr Agenda. Cwestiwn gan y Cynghorydd S Easterbrook, fel preswlydd stad o dai sy'n codi ffi rheoli.

Cynghorydd C Davies - Eitemau agenda 6. ac 8 ar yr agenda gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBS Pen-y-bont ar Ogwr. Eitem 12 ar yr agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd T Thomas - Eitem 11 ar yr Agenda. Cwestiwn gan y Cynghorydd S Easterbrook, fel preswlydd stad o dai sy'n codi ffi rheoli.

Cynghorydd JP Blundell - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd M Lewis - Eitemau 6. a 9. ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd J Gebbie - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur.

Cynghorydd RM James – Eitemau 6. ac 8 ar yr Agenda gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBS Pen-y-bont ar Ogwr.

Cynghorydd P Ford – Eitem Agenda 12. fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd RC Collins – Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd HJ David – Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd H Bennett – Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd A Berrow - Eitem Agenda 6. ac 8. gan fod aelod o'r teulu yn gweithio i CBSP.

Cynghorydd H Williams - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd R Goode - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd G Walter - Eitemau Agenda 6, 8 a 12. fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd J Pratt - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd RM Granville - Eitem 12 ar yr agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd M Hughes - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd H Griffiths – Eitem Agenda 6. gan fod aelod o'r teulu yn gweithio yn CBSP

Cynghorydd R Williams - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

Cynghorydd M Jones - Eitem 12 ar yr Agenda fel aelod o undeb llafur

107. **CYMERADWYO'R COFNODION**

PENDERFYNWYD: Cymeradwyo Cofnodion cyfarfodydd canlynol y Cyngor fel cofnod gwir a chywir:-

18 Ionawr 2023
8 Chwefror 2023

Yn amodol ar ychwanegu'r paragraff a ganlyn at ragymadrodd y penderfyniad ar eitem 7 ar yr Agenda, o'r enw Porthcawl Metrolink, o Gofnodion dyddiedig 8 Chwefror 2023:-

'Roedd Aelod yn deall ac yn cydnabod nad oedd gan y Cyngor unrhyw ddewis ond cefnogi cynnig yr adroddiad. Mynegodd bryderon ynghylch hawliau mynediad yn cael eu cymeradwyo rhwng Rhagfyr 2024 a Rhagfyr 2034 â darparu trenau i weithredu gwasanaethau dychwelyd dyddiol i Lundain o Gaerfyrddin a'r effaith y byddai'n ei chael ar Gymuned Pencoed.

Gofynnodd yr Aelod am sicrwydd y byddai adnoddau'n cael eu darparu ar gyfer y gwaith arfaethedig ar groesfan reilffordd Penprysg oherwydd diffyg LUF a gofynnodd am i ystyriaeth gael ei rhoi i Gynllun B i symud ymlaen â gwaith seilwaith sydd ei angen.

Sicrhodd y swyddogion yr Aelod ac Aelodau lleol eraill o Bencoed y byddai rhagor o adnoddau yn cael eu ceisio o'r holl lwybrau perthnasol posibl, at y diben hwn.'

108. **I DDERBYN CYHOEDDIADAU GAN:**

Y Maer

Cefais yr anrhydedd yn ddiweddar o gwrdd â derbynwyr Gwobrau'r Maer eleni. Roedd gormod o bobl i'w crybwyll, ond hoffwn ddweud bod y rhain yn bobl onest, weddus yn mynd o gwmpas eu busnes beunyddiol, i helpu'r rhai sy'n llai ffodus na nhw eu hunain.

Ynghyd ag aelodau allweddol eraill, cyfarfûm yn ddiweddar â'r aelod o'r Senedd, Huw Irranca Davies i groesawu'r Prif Weinidog i gwmni o Faesteg sy'n arbenigo mewn atal tân, sef Sideris, un o gynhyrchwyr mwyaf blaenllaw'r byd ym maes technoleg atal tân mewn adeiladau uchel. Mae'r cwmni wedi ehangu, â buddsoddiad o £6m, gan ddyblu eu gallu cynhyrchu yn y blynyddoedd diwethaf. Rwy'n siŵr y bydd yr aelodau'n ymuno â mi i longyfarch y cwmni ac i ddymuno'n dda iddynt yn eu hymdrechion yn y dyfodol.

Rwyf hefyd wedi mynychu nifer o gyngherddau Gŵyl Dewi, gan wrando ar y corau amrywiol o fewn ein hysgolion a'n neuaddau cyngerdd, a oedd yn fraint. Roedd y Dirprwy Arweinydd a minnau hefyd yn bresennol yn seremoni Gwobrwyo'r Uchel Siryf ym Mhencoed gyda phwysigion eraill, lle'r oedd hefyd yn fraint gweld cyflawniadau anhygoel pobl ifanc, â'r brif wobwr yn mynd i Ofalwyr Ifanc Pen-y-bont ar Ogwr.

Yn ogystal, casglodd ein Dirprwy Faer Ieuenctid Gwynllian Williams wobwr yn ddiweddar am godi ymwybyddiaeth a hyrwyddo LHDT+ a hoffwn ei longyfarch am hyn.

Y Sul diwethaf mynychais Eglwys Nolton, Pen-y-bont ar Ogwr, i dystio bendith y Faner newydd i Gangen Ogwr o'r Gwarchodlu Cymreig. Yn bresennol roedd cynrychiolydd Kings ar gyfer yr Uchel Siryf, yr Athro Peter Vaughan, yr Arglwydd Raglaw, ynghyd â Maer Tref Pen-y-bont ar Ogwr, y Cynghorydd Tim Wood.

Yn olaf, a gaf i ddiolch i chi i gyd am gefnogi Elusen y Maer. Mae'r Ddraig Unig yn eistedd yn lolfa'r Aelodau yn aros i gael ei henwi. Mae angen i'r rhai sy'n dymuno dyfalu ei henw ymrwymo £1 i'r Elusen, at y diben hwn.

Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet – Gwasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar

Roeddwn yn ddigon ffodus i weld ein gweithlu gofal cymdeithasol plant y bore yma, wrth inni lansio ein model ymarfer, Arwyddion Diogelwch. Hoffwn roi sicrwydd i'r aelodau ein bod yn cymryd camau breision i fynd i'r afael â'n heriau yma ym Mhen-y-bont ar Ogwr a byddwch yn cael rhagor o wybodaeth am hyn maes o law.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi bod yn nodi Wythnos Maethu a Mabwysiadu Teuluoedd Cymdeithasol Newydd a LHDT+ unwaith eto drwy annog aelodau o'r gymuned leol sy'n ystyried eu hunain yn lesbiaidd, hoyw, deurywiol, trawsrywiol neu arall i ystyried mabwysiadu neu faethu plant yn y fwrdeistref sirol.

Y tro hwn, rydym wedi bod yn annog pobl i ystyried faint o blant y gallent eu mabwysiadu, ac a allant dderbyn grwpiau o frodyr a chwiorydd.

Yng Nghymru y llynedd, roedd mwy na 7,000 o blant sy'n derbyn gofal, ond gall gymryd amser maith i ddod o hyd i fabwysiadwyr a gofalwyr maeth i blant sydd hefyd yn frodyr a chwiorydd.

Mae'r gwasanaeth yn parhau i groesawu ymholiadau ar faethu a mabwysiadu gan y gymuned LHDT+, ac yn 2022, daeth un o bob pedwar cais gan barau o'r un rhyw.

Mae hyn yn gynydd sylweddol o'i gymharu â ffigur 2017 o un o bob wyth, ac mae'n dda gweld bod rhagor o blant sy'n aros i gael eu mabwysiadu yn dod o hyd i deuluoedd parhaol.

Mae Gofal Maeth Pen-y-bont ar Ogwr a Gwasanaeth Mabwysiadu Bae'r Gorllewin ill dau yn darparu gwybodaeth helaeth am bwy all fabwysiadu a maethu, yn ogystal â'r broses o fabwysiadu a maethu yn y fwrdeistref sirol.

Rydym yn chwilio am bobl 21 oed a throsodd nad oes ganddynt unrhyw rybuddion neu euogfarnau yn eu herbyn yn ymwneud â phlant, a all ddangos ymrwymiad i gadw plant a phobl ifanc yn ddiogel, ac sy'n gallu cynnig amgylchedd cariadus a diogel.

Gyda digon o gymorth a chyngor ar gael, trwy weithredu fel gofalwr maeth neu fabwysiadwr, gallwch hefyd helpu i gadw plant lleol o fewn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn hytrach na gorfod adleoli i ardal arall yn rhywle arall.

I gael rhagor o wybodaeth am sut i faethu neu fabwysiadu ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, ewch i [WWW Dot Bridgend Foster Care Dot Cymru](http://WWW.DotBridgendFosterCareDotCymru), neu [WWW Dot Western Bay Adoption Dot Org](http://WWW.DotWesternBayAdoptionDotOrg).

Hoffwn hefyd ddweud da iawn i Ollie Malin, Ffion Jenkins a Charley Evans am eu llwyddiant yng Ngwobrau Ieuenctid blynyddol Uchel Siryf Morgannwg Ganol.

Fel llysgenhadon ar gyfer Rhwydwaith Gofalwyr Ifanc Pen-y-bont ar Ogwr, enwebwyd y tri yn y categori grŵp gan ennill prif wobwr o £1,000.

Yn ogystal â bod yn llawer o hwyl, mae'r wobwr wedi cydnabod yr holl waith caled y maent wedi'i wneud i hyrwyddo'r rhwydwaith, a'i yrru ymlaen.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

O ganlyniad i'w hymdrechion, mae nifer y llysgenhadon gofalwyr ifanc wedi cynyddu o dri i un ar ddeg mewn llai na blwyddyn.

Mae mwy na 280 o ofalwyr ifanc hefyd wedi cael cymorth a cherdyn adnabod Cenedlaethol Gofalwyr Ifanc.

Mae'r wobwr hefyd yn tynnu mwy o sylw at y rôl y mae gofalwyr ifanc yn ei chwarae o fewn y gymuned leol, ac rwy'n siŵr y bydd yr aelodau am ymuno â mi i'w llongyfarch a dymuno'n dda iddynt.

Yn seremoni Gwobrau Ieuencid yr Uchel Siryf hefyd cyflwynwyd Gwobr Gymunedol Ann Morgan i'r Dirprwy Faer Ieuencid G.

Dewiswyd G i dderbyn y wobwr hon am ei waith gwych ar ddatblygu hyfforddiant ymwybyddiaeth traws, a'i ymroddiad tuag at wneud Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn lle gwell, mwy diogel a mwy cynhwysol.

Roedd hwn yn anrhydedd haeddiannol, ac mae'n siŵr y bydd yr aelodau unwaith eto am gynnig eu llongyfarchiadau.

Yn olaf, hoffwn ddiolch yn ddiamedd i'n staff sy'n cynorthwyo ein Gofalwyr Ifanc a Gwasanaeth Ieuencid Pen-y-bont ar Ogwr, sydd yn eu tro, yn rhoi'r cymorth sydd ei angen arnynt er mwyn bwrw ymlaen â'u hagendâu eu hunain.

Aelod Cabinet – Cymunedau

Gall fod yr Aelodau am roi gwybod i'w hetholwyr fod gwasanaeth casglu gwastraff gardd dewisol y cyngor bellach ar agor i'w gofrestru.

Eleni, bydd y gwasanaeth yn rhedeg rhwng dydd Llun 13 Mawrth a dydd Gwener 17 Tachwedd, gyda chasgliadau'n digwydd bob pythefnos.

Bydd y rhai sy'n cofrestru ar gyfer y gwasanaeth yn derbyn dwy sach werdd gadarn y gellir eu defnyddio i waredu gwastraff gardd nodweddiadol fel planhigion, blodau, chwyn, toriadau gwair, dail a thoriadau gwrychoedd.

Mae'r gwasanaeth yn cynnig ffordd gyfleus o gael eich gwastraff gwyrdd wedi'i gasglu a'i waredu o ymyl y ffordd, ac mae'n costio £46.01 y cartref neu £41.73 i bensiynwyr.

Eleni, bydd Kier hefyd yn cynnig tanysgrifiad am ddim i'r gwasanaeth i ddetholiad ar hap o gyfranogwyr, sydd wedi dod yn fwyfwy poblogaidd ers ei lansio gyntaf yn 2013.

Y llynedd, ymunodd bron i 8,000 o drigolion â'r gwasanaeth a chafodd mwy na 13,000 tonnell o wastraff gardd ei ddargyfeirio a'i ailgylchu yn hytrach na'i waredu fel safle tirlenwi.

Mae gan breswylwyr hefyd yr opsiwn o gael gwared â gwastraff gardd am ddim trwy ddefnyddio canolfan ailgylchu gymunedol.

Mae rhagor o fanylion ar gael ar wefannau'r cyngor a Kier.

Aelod Cabinet – Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol

Gall fod yr aelodau am roi gwybod i'w hetholwyr am ddigwyddiad rhad ac am ddim sy'n cael ei gynnal yfory sydd â'r nod o gynnig cyngor a chymorth arbenigol ar sut y gall preswylwyr ddelio â'r argyfwng Costau Byw parhaus.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Mae'r digwyddiad 'Help i Aelwydydd', wedi'i drefnu gan Gyflogadwyedd Pen-y-bont ar Ogwr a bydd ar gael rhwng 10am a 2pm yfory ym Marchnad Dan Do Pen-y-bont ar Ogwr.

Bydd amrediad eang o sefydliadau partner yn cymryd rhan yn y digwyddiad, gan gynnwys Cyngor ar Bopeth, Caffi Atgyweirio Pen-y-bont ar Ogwr, Dŵr Cymru, y Tîm Gofal Plant, a Phantriau Cymunedol Baobab Bach.

Mae enghreifftiau o'r math o gyngor sydd ar gael yn cynnwys cymorth â biliau'r cartref, awgrymiadau ar y bargeinion ynni gorau, awgrymiadau ar gyfer ffyrdd o arbed arian ar fwyd, cyngor ynghylch a allai pobl fod yn gymwys i gael budd-daliadau a chymorth ychwanegol, a llawer mwy.

Bydd pob cyfranogwr sy'n galw i mewn i'r digwyddiad hefyd yn derbyn bag am ddim sy'n cynnwys eitemau arbed costau, a fydd yn cael eu teilwra i anghenion pob unigolyn.

Mae'r digwyddiad yn cynrychioli ein hymrwymiad fel cyngor tuag at helpu trigolion i gwrdd â heriau'r Argyfwng Costau Byw parhaus, ac mae'n rhoi cyfle i bobl gael mynediad at gyngor arbenigol sy'n berthnasol iddyn nhw a'u hamgylchiadau personol eu hunain.

Rwy'n gobeithio y bydd yn cael effaith gadarnhaol, ac y bydd yr aelodau'n helpu i roi gwybod i bobl ei fod yn digwydd.

Aelod Cabinet – Adnoddau

Rhoddais y wybodaeth ddiweddaraf i'r aelodau o'r blaen ynghylch sut yr oedd Cynllun Cymorth Tanwydd Llywodraeth Cymru wedi llwyddo i wneud mwy na 15,000 o daliadau i aelwydydd cymwys ac wedi darparu cymorth yr oedd mawr ei angen gwerth cyfanswm o tua thair miliwn o bunnoedd.

Tra bod y cynllun hwnnw bellach wedi cau, mae cynllun cymorth Biliau Ynni Llywodraeth y DU yn dal i redeg a bydd yn parhau i fod yn agored i geisiadau hyd 31 Mai.

Fodd bynnag, mae nifer y bobl sy'n gwneud cais am y cymorth hwn yn parhau i fod yn isel iawn ledled Cymru, felly hoffwn ofyn i'r aelodau am eu cymorth i sicrhau bod cymaint o drigolion lleol â phosibl yn ymwybodol o'r cynllun.

I fod yn gymwys, mae'n rhaid i ymgeiswyr fodloni nifer o feini prawf. Mae'n rhaid i'r annedd lle maent yn gwneud cais am y cymorth fod yn unig neu'n brif gyfeiriad, ac mae'n rhaid iddynt fod yn gyfrifol am dalu am ynni a ddefnyddir yn yr annedd fel rhan o dâl gwasanaeth, rhent neu ryw drefniant arall.

Mae'n rhaid i'r aelwyd beidio â bod yn gymwys i gael taliadau gan y cynllun cymorth ynni neu eisoes yn cael taliadau o'r cynllun hwnnw, ac mae'n rhaid i'r aelwyd beidio â dyblu fel mangre busnes neu fath arall o eiddo annomestig.

Byddai hyn yn berthnasol, er enghraifft, i drigolion safleoedd cartrefi mewn parciau fel yr un yn Happy Valley.

Mae Llywodraeth y DU hefyd yn cynnig cymorth ychwanegol drwy gronfa Taliad Tanwydd Amgen. Mae hyn yn darparu taliad o £200 i aelwydydd sy'n defnyddio ffynonellau tanwydd amgen ar gyfer eu gwresogi yn lle prif gyflenwad nwy.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Unwaith eto, mae meini prawf yn berthnasol, ond mae wedi'i anelu at rywun sy'n defnyddio olew neu nwy potel fel eu prif ffynhonnell wresogi neu nad yw'n talu am drydan trwy ddebyd uniongyrchol, fel y rhai sy'n byw mewn ardaloedd gwledig neu mewn mannau anghysbell yn y fwrdeistref sirol. .

Mae'n rhaid gwneud ceisiadau ar gyfer y ddau gynllun ar-lein yn GOV DOT UK, ac mae rhif ffôn rhadffôn hefyd ar gyfer unrhyw un na allant gael mynediad i'r rhyngwrwyd – 0808 1753 287.

Rwy'n sicr y bydd yr aelodau am helpu i wneud pobl yn fwy ymwybodol bod y cynlluniau hyn ar gael, ac rwy'n ddiolchgar am eich cymorth wrth wneud hynny.

Rwy'n ymwybodol o ohebiaeth ddiweddar rhwng y Maer ac eraill, felly os caf gynnig sylw ychwanegol ynglŷn â safle Pen-y-bont ar Ogwr o fewn tabl StatsCymru ar gyfer y dreth gyngor

Yng Nghymru, mae 9 band Treth y Cyngor (A – I). Mae bandiau treth y cyngor yn seiliedig ar werth eiddo ym mis Ebrill 2003. O dan y system bresennol, dim ond ar gyfer eiddo Band D y gall awdurdodau lleol osod eu lefelau treth gyngor - a bandiau is ac uwch yn cael eu codi am gyfran sefydlog o hynny.

O ran Pen-y-bont ar Ogwr, mae gennym ganran uwch o eiddo mewn bandiau is na chyfartaledd Cymru gyfan.

Mae Canolfan Llywodraethiant Cymru Prifysgol Caerdydd wedi dweud bod cynghorau sydd â mwy o dai band isel yn tueddu i osod eu cyfraddau Band D yn uwch i wneud yn iawn" am eu sylfaen drethu is.

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, mae 68.14% o'n heiddo preswyl ym Mandiau Treth y Cyngor A – D gyda 50% ym Mandiau A – C. Felly, bydd 50% o'r holl aelwydydd sy'n talu Treth Cyngor llawn yn talu llai na lefel Band D yn y flwyddyn ariannol i ddod.

Aelod Cabinet – Addysg

Rwy'n siŵr y bydd yr aelodau'n ymwybodol bod yr Undeb Addysg Cenedlaethol wedi gohirio'r ddau ddiwrnod o weithredu diwydiannol a oedd i fod i ddiwydd ar 15 a 16 Mawrth.

Mae'r undeb wedi cyhoeddi bod trafodaethau adeiladol â Llywodraeth Cymru wedi arwain at gynnig cyflog newydd, a bod ei aelodau ar hyn o bryd yn ystyried y fargen sy'n cael ei chynnig.

Os bydd y cynnig diweddaraf hwn yn cael ei wrthod ac y cyhoeddir rhagor o weithredu diwydiannol, bydd y cyngor unwaith eto yn gweithio'n agos gydag ysgolion lleol i wneud y paratodau angenrheidiol, a bydd yn blaenoriaethu iechyd, diogelwch a lles disgyblion.

Mewn newyddion arall, rwy'n croesawu cyhoeddiad Llywodraeth Cymru y bydd darpariaeth prydau ysgol am ddim yn parhau i fod ar gael i blant o deuluoedd incwm is dros wyliau ysgol y Pasg a'r Sulgwyn.

Mae mwy na £9m wedi'i fuddsoddi i helpu cynghorau ledled Cymru i gynnig prydau maethlon i ddisgyblion cymwys hyd at ddiwedd gwyliu hanner tymor mis Mai.

Mae hyn yn cynnwys yr holl wyliau banc yn ystod y cyfnod hwn, a dof â rhagor o fanylion i chi maes o law.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Hoffwn atgoffa'r aelodau'n fyr fod gan drigolion hyd at 24 Mawrth i wneud cais am leoedd meithrin amser llawn mewn pryd ar gyfer dechrau'r flwyddyn ysgol newydd ym mis Medi, tra bod rhaid cyflwyno ceisiadau am leoedd rhan-amser erbyn 31 Awst.

Gallwch gael rhagor o wybodaeth a gwneud cais ar-lein drwy wasanaeth Fy Nghyfrif y cyngor, sydd ar gael drwy fynd i'r wefan gorfforaethol.

Aelod Cabinet – Adfywio

Mae dau ddigwyddiad ymgynghori anffurfiol i'w cynnal ym mis Mawrth a fydd yn gofyn i bobl sut maen nhw'n meddwl y dylid defnyddio manau agored cyhoeddus newydd sydd wedi'u cynllunio fel rhan o waith adfywio parhaus Porthcawl.

Gyda'r sesiwn gyntaf yn cael ei chynnal ym Mhafiliwn y Grand heddiw hyd 7pm ac eto rhwng 9am-5pm ddydd lau 23 Mawrth, bydd y sesiynau'n arddangos nifer o opsiynau posibl yn ogystal â chynlluniau ar gyfer datblygu manau agored cyhoeddus er budd trigolion ac ymwelwyr. fel ei gilydd.

Mae syniadau posibl yn amrywio o barciau sglefrio, traciau pwmpio a chyfleusterau dŵr fel 'parc sblash' i erddi cymunedol, llwybrau cerdded gwyrdd a champfa awyr agored a pharthau gemau amldeffnydd.

Rydym eisoes wedi derbyn nifer o syniadau rhagorol, megis amffitheatr awyr agored a lleoliad perfformio, neu ofod sy'n addas ar gyfer cynnal digwyddiadau tymhorol megis ymweld â marchnadoedd arbenigol, llawr sglefrio Nadolig a mwy.

Rydym am gasglu'r holl safbwyntiau hyn fel y gellir eu dadansoddi a'u hymchwilio'n briodol.

Unwaith y bydd y sesiynau galw heibio wedi'u cwblhau, bydd y byrddau arddangos ar gael i'w gweld ar-lein ar wefan y cyngor, a gofynnir am sylwadau dros gyfnod arall o dair wythnos.

Bydd yr holl adborth a dderbynnir erbyn 7 Ebrill yn helpu i lunio a llywio dyluniad cysyniad manau agored, ac i gipio gweledigaeth a rennir ar gyfer edrychiad, naws a defnydd manau agored allweddol yn yr ardal adfywio.

Wedi'i drefnu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn unol â Siarter Creu Lleoedd Cymru, mae busnesau a thrigolion yn cael eu hannog i ymweld ag un o'r sesiynau galw heibio, gweld byrddau arddangos, siarad â staff adfywio a rhoi eu barn ar y cynigion.

Rydym am sicrhau bod y manau agored o fewn yr ardal adfywio arfaethedig yn ymateb i anghenion cenedlaethau'r presennol a'r dyfodol fel ei gilydd, a gobeithiaf y bydd trigolion ac ymwelwyr yn manteisio'n llawn ar y cyfle hwn i ddweud eu dweud.

Yn olaf, a gaf i achub ar y cyfle hwn i ddymuno'r gorau i Sean Warrington, o'r Gyfarwyddiaeth Cymunedau, ar ei swydd newydd – roedd wedi cael ei hela am ei arbenigedd – bydd yn golled fawr i CBS Pen-y-bont ar Ogwr. Hoffwn ddiolch yn bersonol iddo am y cymorth a roddodd i mi fel aelod cabinet newydd.

Prif Weithredwr

Bydd yr Aelodau'n ymwybodol ein bod wedi cynnal arolwg staff 2022 yn ddiweddar, sy'n darparu gwybodaeth werthfawr am farn ac agweddau ein gweithwyr ar draws amrediad eang o faterion sy'n ymwneud â gwaith.

Mae arolygon o'r fath yn rhan bwysig o'n hymagwedd at ymgysylltu â staff ac adeiladu gweithlu llawn cymhellant, maent yn helpu i lywio ein harferion gwaith, ac yn ein galluogi i wneud cynnydd fel sefydliad.

Rydym bellach wedi cwblhau'r dadansoddiad o'r canlyniadau, a hoffwn rannu rhai o'r canlyniadau allweddol yn fyr ag aelodau.

Yn gyffredinol, ymatebodd 42 y cant o holl staff y cyngor i'r arolwg a rhannu eu barn ar draws saith thema benodol. Mae hyn yn cynrychioli cynnydd o 9 y cant ar arolwg staff blaenorol 2021.

Ar 85 y cant, dywedodd mwyafrif yr ymatebwyr eu bod yn mwynhau eu rôl, a 66 y cant yn ychwanegu eu bod yn teimlo eu bod yn cael eu gwerthfawrogi yn y gwaith.

Dywedodd chwe deg saith y cant o ymatebwyr wrthym eu bod yn fodlon ar y cyngor fel cyflogwr a'u bod hefyd yn ymwybodol o'n blaenoriaethau, a dywedodd 88 y cant eu bod yn fodlon â'n saith amcan newydd arfaethedig.

Dywedodd wyth deg pedwar y cant o ymatebwyr fod cyfleoedd ar gyfer cyfathrebu dwy ffordd lle gellir codi a thrafod syniadau a materion.

Mewn perthynas â llesiant staff, dywedodd 68 y cant o ymatebwyr eu bod yn gyfforddus â'u gofynion gwaith, a dywedodd 73 y cant eu bod yn ymwybodol o'r cymorth y mae'r cyngor yn ei roi i'r gweithlu mewn perthynas ag iechyd a lles.

Roedd saith deg tri y cant yn cytuno eu bod yn fodlon ar y cynllun amser hyblyg oriau gwaith Flexitime staff newyddau. Dywedodd 83 y cant y gallant weithio'n gynhyrchiol yn eu hamgylchedd gweithio o bell.

Gofynnwyd i staff rannu eu barn ar draws saith thema benodol: Diwylliant, blaenoriaethau'r cyngor, perfformiad gwaith, cyfathrebu, gwybodaeth a sgiliau, lles gweithwyr, a gweithio hybrid.

Ar draws pob un o'r saith thema, cafwyd canlyniad cadarnhaol gan 65 y cant o staff, roedd 25 y cant yn parhau i fod yn niwtral, a 10 y cant yn negyddol.

Un maes yr oedd gennym ddiddordeb arbennig ynddo oedd sut yr oedd staff wedi derbyn y trefniadau gweithio hybrid newydd. Roedd yn braf nodi bod 76 y cant o'r holl ymatebwyr wedi rhoi ymatebion cadarnhaol ac wedi nodi eu bod yn fodlon â'r polisi Gweithio Hybrid dros dro newydd.

Er i 71 y cant ddweud eu bod yn cael y newyddion diweddaraf am y cyngor trwy eu e-bost gwaith, dim ond 35 y cant a ddywedodd eu bod bob amser yn darllen e-bost wythnosol Pen-y-bont ar Ogwr, a nododd 25 y cant y byddant bob amser yn darllen y cylchlythyr staff chwarterol ar yr amod ei fod yn cynnwys rhywbeth o ddiddordeb.

Yn amlwg, dim ond blas o ganlyniadau'r arolwg staff yw hyn, ond credaf ei fod yn amlwg wedi amlygu nifer o safbwyntiau calonogol ac wedi helpu i dynnu sylw at rai o'r meysydd y bydd angen inni edrych arnynt wrth symud ymlaen.

Bydd gwaith yn cael ei wneud nawr i astudio'r canlyniadau'n fanylach, ac i weld sut y gellir eu cymhwyso orau i gyflwyno rhagor o welliannau i'r cyngor, fel sefydliad ac fel cyflogwr da.

109. DERBYN CYHOEDDIADAU GAN YR ARWEINYDD

Rwy'n falch iawn o allu hysbysu'r aelodau bod y Dirprwy Arweinydd a'r Aelod Cabinet dros Wasanaethau Cymdeithasol a Chymorth Cynnar, y Cynghorydd Jane Gebbie, wedi cael gwobr genedlaethol fawreddog gan Sefydliad Ron Todd.

Wedi'i sefydlu yn dilyn gwaith yr arweinydd undeb llafur Ron Todd, mae'r sefydliad yn cynorthwyo pobl sy'n byw mewn tlodi ac yn gweithio i atal ei achosion sylfaenol, hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth, ac i gydnabod unigolion sy'n gwneud gwaith rhagorol yn y meysydd hyn.

Bob blwyddyn, mae'n cyhoeddi enillwyr yn ei ddarlith goffa flynyddol, ac eleni mae wedi datgan mai'r Cynghorydd Gebbie yw enillydd Gwobr Ron Todd am Gydraddoldeb.

Enillodd y Cynghorydd Gebbie y wobwr ar ôl iddi gael ei henwebu gan ddim llai nac un ar ddeg o wahanol sefydliadau ac unigolion.

Mae gan y Dirprwy Arweinydd ymrwymiad dwfn tuag at gydraddoldeb cymdeithasol, mae'r wobwr hon yn cydnabod hynny, ac rwy'n siŵr y bydd yr aelodau'n ymuno â mi yn awr i gynnig ein llongyfarchiadau cynhesaf iddi.

Roeddwn hefyd yn falch iawn o fynychu Canolfan Chwaraeon Maesteg lle mae ei phen-blwydd yn 40 oed wedi'i nodi gan fuddsoddiad o £400,000 ac agorwyd y cyfleusterau diweddaraf yn swyddogol gan y Maer ym mhresenoldeb yr Aelod Cabinet dros Les a Chenedlaethau'r Dyfodol, aelodau Cabinet a lleol.

Mae'r uwchraddiad yn cynnwys campfa fwy â pheiriannau cardio newydd, gofod cryfder a chyflyru pwrpasol, parth lles, stiwdio ymarfer corff newydd, ystafell ychwanegol ar gyfer hyfforddiant a gweithdai, a man newid hygyrch newydd.

Mae'r ganolfan chwaraeon wedi bod yn gyfleuster poblogaidd a ddefnyddir yn aml yng Nghwm Llynfi ers Mawrth 1983, ac ers i'r cyngor weithio mewn partneriaeth â Halo Leisure yn 2012, mae wedi cofnodi ymhell dros un pwynt pum miliwn o ddefnyddwyr a mwy na miliwn o ymarferion campfa.

Mae gwelliannau ychwanegol yn yr arfaeth, gan gynnwys y parth cryfder a chyflyru sydd i'w orffen yn fuan, ac rwy'n gwybod bod pob aelod lleol yn edrych ymlaen at y manteision ychwanegol y bydd cyfnodau buddsoddi yn y dyfodol yn eu sicrhau.

Bydd y gwaith o ddymchwel hen orsaf heddlu canol tref Pen-y-bont ar Ogwr yn dechrau ddydd Llun 20 Mawrth wrth i baratoadau ddechrau ar gyfer clirio'r safle a ddarllenwyd ar gyfer datblygu campws newydd arfaethedig Coleg Pen-y-bont ar Ogwr.

Gyda disgwyl i waith gymryd hyd at ddeuddeg wythnos, bydd mynediad i Cheapside a busnesau lleol yn cael ei gynnal drwy gydol y broses ddymchwel.

Bydd angen rhywfaint o gulhau'r ffordd gerbydau dros dro a mân newidiadau i fannau croesi i gerddwyr, ac mae'r contractwr wedi bod yn cysylltu'n uniongyrchol â busnesau lleol i sicrhau eu bod yn ymwybodol.

Fel y gwyddoch, mae'r safle'n rhan sylweddol o'n cynlluniau adfywio ar gyfer canol tref Pen-y-bont ar Ogwr. Rydym yn bwriadu ei brydlesu i Goleg Pen-y-bont ar Ogwr a galluogi campws Heol y Bont-faen i adleoli yno.

Mae'r coleg yn bwriadu creu adeilad di-garbon net, â chyfleusterau dysgu ac addysgu'r 21ain ganrif ar gyfer addysg bellach ac uwch ôl-16 ym Mhen-y-bont ar Ogwr, â buddion

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

cymunedol yn cynnwys gofod theatr â 200 o seddi, gweithdai dylunio a manau cyfarfod hyblyg.

Mae'n cynrychioli buddsoddiad o £50 miliwn mewn sgiliau a hyfforddiant ar gyfer pobl Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a fydd yn darparu ar gyfer o leiaf 1,000 o staff a myfyrwyr.

Rydym hefyd am iddo weithredu fel catalydd ar gyfer adfywio ehangach drwy gynyddu nifer yr ymwelwyr a chefnogi busnesau lleol.

Byddwn yn dod â rhagor o newyddion i chi am hyn wrth i'r datblygiad ddechrau datblygu.

Yn olaf, roeddwn yn drist o glywed gan ei mab fod cyn Faer y Fwrdeistref Sirol Mari Jones wedi marw'n ddiweddar yn 92 oed.

Yr aelod dros Langynwyd, ymroddodd Mari i flynyddoedd lawer o wasanaeth cyhoeddus. Gwasanaethodd Mari ar lawer o bwyllgorau o fewn yr awdurdod ac roedd yn is-gadeirydd y Pwyllgor Cynllunio a Datblygu.

Y tu allan i'r cyngor, bu'n gwasanaethu fel llywodraethwr ar gyfer ysgolion cynradd Cwmfelin a Llangynwyd, ac fel cyfarwyddwr gyda Tai Cymoedd i'r Arfordir a Neuadd y Dref Maesteg.

Bu Mari hefyd yn weithgar iawn o fewn nifer o grwpiau cymunedol, megis Gweithgor Neuadd Bentref Llangynwyd, fel is-gadeirydd pwyllgor celfyddydau a hamdden Sefydliad y Merched Morgannwg, ac fel cyn-lywydd SyM Tir Larll.

Yn siaradwr Cymraeg rhugl, roedd Mari yn frwd dros y Gymraeg, ac rwy'n siŵr nad fi yw'r unig aelod sy'n bresennol yma heddiw sy'n ei chofio fel cydweithiwr ymroddgar iawn, un oedd yn gwbl ymroddedig i'w rôl fel aelod etholedig, a thuag at helpu i wella ei chymuned leol.

Cynhelir gwasanaeth angladd Mari yn Eglwys Sant Ceitho, Llangeitho, Tregaron, y pentref lle cafodd ei magu, ddydd Mercher 29 Mawrth.

Yna safodd yr Aelodau a'r Swyddogion mewn munud o dawelwch fel arwydd o barch at Mari Jones, cyn Faer CBSP.

110. DATGANIAD POLISI TÂL - 2023/2024

Cyflwynodd y Rheolwr Grŵp Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol adroddiad, a'i ddiben oedd ceisio cymeradwyaeth y Cyngor i'r Datganiad Polisi Tâl ar gyfer 2023 2024.

Dywedodd fod y Datganiad Polisi Tâl yn darparu fframwaith i sicrhau bod gweithwyr yn cael eu gwobrwyo'n deg ac yn wrthrychol heb wahaniaethu a'i fod yn cydnabod pwysigrwydd cael polisi ysgrifenedig eglur ar gyflog gweithwyr.

Aeth ymlaen i gadarnhau bod gan y Cyngor ofyniad statudol o dan Ddeddf Lleoliaeth 2011 i baratoi Datganiad Polisi Tâl yn flynyddol. Roedd y datganiad cyntaf mewn grym yn 2012, ac maent wedi'u cynhyrchu'n flynyddol ers y flwyddyn honno. Datblygir y datganiad yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru, ychwanegodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol.

Roedd y ddeddfwriaeth yn canolbwyntio ar dryloywder cyflog i Brif Swyddogion a sut mae eu cyflog yn cymharu â gweithwyr ar gyflogau is yn y Cyngor. Fodd bynnag, er budd tryloywder ac atebolrwydd roedd Datganiad Polisi Tâl y Cyngor yn cwmpasu pob

grŵp o weithwyr, ac eithrio athrawon (gan fod eu tâl yn cael ei bennu gan Lywodraeth Cymru ac felly nid yw o dan reolaeth yr awdurdod lleol).

Roedd y Datganiad Polisi Tâl hefyd yn eithrio Aelodau'r Cyngor, gan nad ydynt yn weithwyr cyflogedig a'u bod yn cael eu llywodraethu gan ddeddfwriaeth ar wahân drwy Banel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol.

Dywedodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol y gofynnir i'r Aelodau nodi paragraffau 4.5 i 4.7 o'r adroddiad, a oedd yn crynhoi'r newidiadau sydd wedi'u hadlewyrchu yn natganiad eleni, gan gynnwys fel a ganlyn:

1. achrediad y Cyngor fel cyflogwr Cyflog Byw Gwirioneddol a thaliad o'r Cyflog Byw Gwirioneddol - £10.90 yr awr;
2. y newidiadau i'r strwythur tâl o ganlyniad i'r 2022/2023 dyfarniad cyflog a oedd yn cynnwys dileu pwynt 1 colofn asgwrn cefn o golofn gyflog y Cydgyngor Cenedlaethol, yn dod i rym o 1 Ebrill 2023.

Roedd y Datganiad Polisi Tâl ynghlwm yn Atodiad 1 i'r adroddiad, a oedd yn nodi'r holl drefniadau tâl gan gynnwys yr holl raddfeydd cyflog, polisïau cysylltiedig a'r cytundeb Statws Sengl ar y cyd, yn ogystal ag atodiadau dilynol i'r cytundebau cyfunol.

Gofynnodd Aelod a oedd Polisi arall o fewn y Cyngor ar fudd-daliadau yn ychwanegol at y rhai a gynhwyswyd yn yr adroddiad, er enghraifft, lwfansau ceir.

Cadarnhawyd nad oedd unrhyw fuddion car ar gael i unrhyw un o Swyddogion y Cyngor, o ganlyniad i Gytundeb Cyfunol a wnaed yn 2013 pan roddodd yr Awdurdod Statws Sengl ar waith.

Cyfeiriodd Aelod at dudalen 51 o'r adroddiad a pharagraff 7.5.1 a thaliadau cysylltiedig â chyflogau perfformiad. Nododd nad oedd y Cyngor yn gweithredu tâl ar sail perfformiad ar unrhyw lefel staffio. Fodd bynnag, roedd nifer o brosesau rheoli ar waith i fonitro, gwerthuso a rheoli perfformiad. Gofynnodd a allai'r Swyddog ymhelaethu ar y rhain a'u heffeithiolrwydd.

Dywedodd y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygu Sefydliadol fod nifer o brosesau ar waith i reoli lefelau perfformiad staff a gynhaliwyd ar lefel cyflogai/rheolwr. Roedd y rhain yn cynnwys gweithgareddau fel 1 : 1, cyfarfodydd tîm a gwerthusiadau staff, lle'r oedd amcanion wedi'u gosod allan ar gyfer staff ac yn cael eu rheoli trwy drefniadau gwasanaeth.

Gan mai hwn oedd cyfarfod olaf y Cyngor i'w fynychu gan y Rheolwr Grŵp – Adnoddau Dynol a Datblygiad Sefydliadol, talodd yr Arweinydd a'r Maer ynghyd ag Aelodau eraill, deyrnged i'w gyrfa weithgar, oherwydd ei hymddeoliad o CBS Pen-y-bont ar Ogwr ar ddiwedd y mis hwn.

Ategwyd hyn gan bawb a oedd yn bresennol yn y cyfarfod, a dymunodd y gorau iddi yn ei hymddeoliad yn y dyfodol.

PENDERFYNWYD:

Bod y Cyngor yn cymeradwyo'r Datganiad Polisi Tâl 2023/2024 ynghlwm yn Atodiad 1 i'r adroddiad.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Cyflwynodd y Prif Swyddog Cyllid, Perfformiad a Newid adroddiad, er mwyn hysbysu'r Cyngor o'r gofyniad i Aelodau ddatgan yn ffurfiol unrhyw drafodion parti cysylltiedig ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23 drwy gwblhau'r datganiad ynghlwm yn Atodiad A i'r adroddiad hyd yn oed os yw'n gofnod o ddim byd, ac mae'n rhaid ei chwblhau heb fod yn gynharach na 31 Mawrth 2023 fan bellaf a'i dychwelyd i CBS Pen-y-bont ar Ogwr erbyn dydd Mercher 12 Ebrill 2023.

Roedd yr adroddiad yn rhoi rhywfaint o wybodaeth gefndir, ac yn dilyn hynny, cadarnhaodd nad yw'r gofyniad i ddatgan trafodion partion cysylltiedig yn newydd yn y Datganiad Cyfrifon. Bu Archwilio Cymru yn craffu'n fanwl ar y datganiadau hyn fel rhan o'u harchwiliad o'r Datganiad Cyfrifon ac wedi argymhell y dylai'r Cyngor:

- atgoffa'r holl Gynghorwyr yn ffurfiol o bwysigrwydd cwblhau a chyflwyno eu datganiad parti cysylltiedig blynyddol erbyn y dyddiad cau a bennwyd gan yr Adran Gyllid; a
- sicrhau bod unrhyw ddatganiadau parti cysylltiedig sy'n weddill yn cael eu dilyn yn brydlon bob amser.

Ychwanegodd y Prif Swyddog - Cyllid, Perfformiad a Newid mai bwriad yr adroddiad hwn felly oedd hysbysu'r Aelodau o'r gofyniad i gwblhau'r datganiad sydd ynghlwm yn Atodiad A, gan gyfeirio at y canllawiau sydd ynghlwm yn Atodiad B, erbyn 12 Ebrill 2023. Roedd yn hanfodol bod y ffurflen yn cael ei chwblhau ar 31 Mawrth 2023 a'i bod yn cwmpasu'r flwyddyn ariannol lawn neu'r cyfnod pan oedd yr unigolyn yn Aelod o'r Cyngor.

Dylai aelodau nodi y bydd copi o'r datganiad yn cael ei e-bostio ar wahân i'w cyfeiriad e-bost Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr i'w gwblhau a'i dychwelyd.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn nodi'r gofyniad i Aelodau:

- ddatgan yn ffurfiol unrhyw drafodion parti cysylltiedig ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23;
- cwblhau a dyddio'r ffurflen heb fod yn gynharach na 31 Mawrth 2023;
- cyflwyno'r un ffurflen erbyn dydd Mercher 12 Ebrill 2023

112. POLISIŌU PENSIWN

Cyflwynodd Rheolwr y Ganolfan Gwasanaethau Adnoddau Dynol (AD) adroddiad, er mwyn ceisio cymeradwyaeth y Cyngor i'r 3 pholisi pensiwn llywodraeth leol a ganlyn:

- Polisi Disgresiynau
- Polisi Ymddeoliad Cynnar, Afiechyd a Diswyddo
- Polisi Ymddeoliad Hyblyg

Dywedodd, fel rhan o'r adolygiad o bolisiau AD, fod y 3 pholisi pensiwn wedi'u diweddarau â nifer fach o newidiadau arfaethedig.

Cadarnhaodd yr ymgynghorwyd â chydweithwyr Undebau Llafur ar y polisiau diwygiedig a bod y tri undeb llafur cydnabyddedig wedi cadarnhau eu cefnogaeth mewn perthynas â'r newidiadau.

Yna amlinellodd Rheolwr y Ganolfan Gwasanaethau AD y polisiau priodol a'u newidiadau yn gryno.

Polisi Disgresiynau

Wrth adolygu'r polisi hwn, cynigir cyflwyno trefniant pensiwn Cyfraniad Gwirfoddol Ychwanegol a Rennir (SCAVC) ar gyfer aelodau CPLIL.

Bydd hyn yn cael ei roi ar waith drwy gynllun aberthu cyflog, sy'n golygu y bydd gweithwyr yn cael rhyddhad treth ac yswiriant gwladol.

Byddai'r Cyngor hefyd yn gwneud arbedion drwy lai o gyfraniadau yswiriant gwladol gan gyflogwyr

Polisi Ymddeoliad Cynnar, Ymddeol Salwch a Diswyddo

Mae'r polisi diwygiedig wedi'i ddiweddarau i adlewyrchu'r rolau sefydliadol presennol ac mae'n cryfhau'r sefyllfa mewn perthynas ag ailymgysylltu ag ymadawyr o dan rai amgylchiadau.

Polisi Ymddeoliad Hyblyg

Mae'r polisi diwygiedig yn rhoi rhagor o hyblygrwydd i weithwyr rhan-amser wneud cais am ymddeoliad hyblyg.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn cymeradwyo:

- y Polisi Disgresiynau (Atodiad 1 i'r adroddiad)
- y Polisi Ymddeoliad Cynnar, Ymddeol Salwch a Diswyddo (yn Atodiad 2)
- y Polisi Ymddeoliad Hyblyg (Atodiad 3)

113. **ADRODDIAD BLYNYDDOL PANEL ANNIBYNNOL CYMRU AR GYDNABYDDIAETH ARIANNOL 2023/24**

Cyflwynodd y Swyddog Monitro adroddiad, a'i ddiben oedd hysbysu'r Cyngor o Adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydabyddiaeth Ariannol mewn perthynas â lefel ac amrediad y gydnabyddiaeth y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei darparu i'w aelodau etholedig ar gyfer blwyddyn ddinesig 2023/24.

Eglurodd fod Penderfyniadau'r Panel ar gyfer 2023/24 i'w gweld ar dudalen 19 yr Adroddiad Blynyddol (ynghlwm fel Atodiad 1 i'r adroddiad eglurhaol).

Mae adran 153 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn rhoi pŵer i'r Panel ei gwneud yn ofynnol i awdurdod perthnasol gydymffurfio â'r gofynion a osodir arno gan Adroddiad Blynyddol IRWP.

Cynigiodd Adroddiad Blynyddol y Panel 2023/24 rai newidiadau i'r tâl presennol a ragnodir ar gyfer aelodau etholedig ar Brif lefelau (Bwrdeistref Sirol) a Chynghorau Tref a Chymuned. Roedd y paragraffau a ganlyn yn crynhoi elfennau allweddol yr Adroddiad sy'n berthnasol i brif gynghorau.

- Cyflogau sylfaenol (i gynyddu i £17,600 – dywedodd y Swyddog Monitro mai dewis yr aelodau oedd derbyn cynnydd o'r fath ai peidio);
- Cyflogau a delir i Uwch Aelodau, Aelodau Dinesig a Llywyddol prif gynghorau (gweler paragraff 4.3.2 yr adroddiad am ragor o wybodaeth);

Cadarnhaodd y Swyddog Monitro nad oedd unrhyw newidiadau ychwanegol i'r taliadau a'r buddion a dalwyd i aelodau etholedig ac felly, roedd yr holl Benderfyniadau eraill fel y'u nodwyd yn Adroddiad 2022 i 2023, yn dal i sefyll a dylid eu cymhwyso yn 2023 i 2024, gan gynnwys y rhai sy'n cwmpasu:

- Teithio a chynhaliaeth
- Gofal a chymorth personol
- Absenoldeb salwch
- Cynorthwyyr i'r Pwyllgor Gwaith

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

- Cyflogau ychwanegol a threfniadau Rhannu Swydd
- Aelodau cyfetholedig.
- Cydbwyllgorau Trosolwg a Chraffu (Cyflog cadeirydd Cydbwyllgor Trosolwg a Chraffu fydd £8,800 a £4,400 i is-gadeirydd. Nid oes unrhyw newidiadau eraill)

Mae'n rhaid i'r Awdurdod weithredu penderfyniadau'r Panel yn yr adroddiad hwn o'r dyddiad a nodir yn yr Adroddiad Blynyddol (Ebrill 2023).

Gorffennodd y Swyddog Monitro drwy ddweud y bydd y Panel yn monitro cydymffurfiaeth yr awdurdodau perthnasol â'r penderfyniadau yn ei Adroddiad Blynyddol yn erbyn y gofynion hynny a nodir ym mharagraff 4.5.2 yr adroddiad.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn nodi'r Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2023/24 ac wedi'i gymeradwyo:

- (1) Mabwysiadu Penderfyniadau perthnasol y Panel a gynhwysir yn yr Adroddiad Blynyddol (ynghlwm fel Atodiad 1 i'r adroddiad);
- (2) Y swyddi hynny (a ddangosir yn y Rhestr Diwygiedig o Gydabyddiaeth Ariannol i Aelodau yn Atodlen 1 yn Atodiad 2) a fydd yn derbyn cyflog uwch swyddog / dinesig;
- (3) Rhestr Gydabyddiaeth ddiwygiedig yr Aelodau (Atodiad 2) ac iddi ddod i rym o 1 Ebrill 2023;
- (4) Bod Atodlen Cydnabyddiaeth Ariannol yr Aelodau yn cael ei diweddarau ag unrhyw newidiadau i swyddi uwch swyddogion / cyflog dinesig a wnaed wedyn gan y Cyngor yn ystod blwyddyn ddinesig 2023/24.

114. ADRODDIAD GWYBODAETH I'W NODI

Adroddodd y Prif Swyddog Gwasanaethau Cyfreithiol a Rheoleiddiol, Adnoddau Dynol a Pholisi Corfforaethol, ar yr Adroddiad Gwybodaeth a gyhoeddwyd ers cyfarfod diwethaf y Cyngor.

PENDERFYNWYD: Bod y Cyngor yn cydnabod cyhoeddi'r ddogfen a restrir yn yr adroddiad.

115. I DDERBYN Y CWESTIYNAU CANLYNOL ODDI WRTH:

Cynghorydd RC Collins i'r Aelod Cabinet - Llesiant a Chenedlaethau'r Dyfodol

Croesewais y cyfle i weld y gwaith cyffrous sydd ar y gweill i adnewyddu a gwella Canolfan Chwaraeon Maesteg. A all yr Aelod Cabinet roi'r wybodaeth ddiweddaraf inni am y cynnydd i gwblhau'r cynllun?

Ymateb

Diolch am y cwestiwn ynglŷn ag adnewyddu canolfan Chwaraeon Maesteg a hefyd Llyfrgell Pencoed. Yn gyntaf, ym Maesteg, mae hwn yn brosiect cyffrous ac yn ganlyniad nifer o flynyddoedd o waith y tu ôl i'r llenni i gael mynediad at gyllid i gefnogi'r datblygiad hwn trwy arian Cyfalaf CBSP, Halo a Chwaraeon Cymru. Helpodd y ganolfan i gefnogi'r rhaglen frechu covid ac mae wedi bod yn nodi sut y gall gynyddu defnydd y ganolfan ymhellach ers llacio'r cyfyngiadau ar y sector hamdden.

Agorwyd cam cyntaf y gwaith yn swyddogol ar 1 Mawrth 2023 gan Faer Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, y Cynghorydd Martyn Jones, Arweinydd y Cyngor, y Cynghorydd Huw David a minnau hefyd yng nghwmni aelodau lleol a wahoddwyd. Roedd y ganolfan hefyd yn dathlu ei phen-blwydd yn 40 oed ers iddi agor fel lleoliad hamdden.

Mae'r gwaith diweddaraf wedi gweld dechrau creu'r mannau ffitrwydd a lles newydd o fewn y safle a fydd yn tyfu i fod yn ardal ffitrwydd a lles newydd â 54 gorsaf sydd ddwywaith cymaint â'r gofod blaenorol. Mae'r dyluniad wedi cynnwys darpariaeth toiledau newydd gan gynnwys toiled hygyrch a system awyru newydd. Mae'r gwaith hwn wedi digwydd o fewn ardal o hen lyfrgell gyfeirio Y Llynfi y bwriedir ei symud Neuadd y Dref Maesteg. Mae'r ardal hon bellach yn cael ei defnyddio gan y cyhoedd ac yn derbyn sylwadau cadarnhaol.

Bydd cam nesaf y gwaith yn gweld ailgynllunio'r gampfa wreiddiol a llai o faint i ddod yn ardal ffitrwydd ymarferol erbyn canol mis Ebrill a'r llawr mesanîn i fod yn faes llesiant â ffocws ar amrediad o raglenni iechyd a chymunedol yn cael eu darparu i drigolion.

Bydd y gwaith hwn wedyn yn parhau drwy'r adeilad gyda'r ardaloedd newid yn cael eu hailaddurno â chyfleusterau cawod, goleuadau a lloriau newydd. Bydd hyn yn cael ei ategu gan newid i'r ddarpariaeth deuluol bresennol gan ei wneud yn ofod arddull "lleoedd newid" â gwell hygyrchedd a pharhau i ganiatáu mynediad i deuluoedd ochr yn ochr tuag at ddiwedd Mai.

Bydd camau olaf y gwaith dros y misoedd nesaf yn gweld adeiladu 2 ystafell hyblyg aml-dddefnydd mewn hen ofod swyddfa ac ardal arall ochr yn ochr â'r adran chwarae meddal flaenorol tua diwedd mis Mehefin. Bydd hyn yn caniatáu digwyddiadau partner lluosog megis hyfforddiant, cyfarfodydd a darparu cymorth wedi'i dargedu megis y Rhaglen Gofal ar y Cyd a gefnogir gan y bwrdd iechyd ymhlith eraill wrth i'r ganolfan ddatblygu amrywiaeth ehangach o wasanaethau.

Mae'r gwaith hwn hefyd wedi'i ategu gan fuddsoddiadau ynni mewn elfennau newydd o ran goleuo a lleihau ynni fel rhan o'n hymrwymiad i'r cyngor leihau'r ôl troed carbon.

Bydd cost y gwaith ar ôl ei gwblhau yn fwy na £400,000 a phan fydd wedi'i gyflawni bydd yn golygu bod dros £500,000 wedi'i fuddsoddi yn safle Maesteg yn ystod y flwyddyn ddiwethaf yn gysylltiedig ag ailddatblygu'r maes chwarae meddal a gwelliannau i'r cwrt sboncen.

Cwestiwn atodol gan y Cynghorydd RC Collins

Gyda'r cyhoeddiad diweddar gan Tennis Cymru a CBS Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer darparu cyrtiau tennis mewn 3 ardal o'r Fwrdeistref Sirol, a gaf i ofyn am rywfaint o sicrwydd y bydd yr Awdurdod yn mynd ar drywydd cyfleoedd ychwanegol i ddarparu rhagor o gyfleusterau a fydd yn hybu iechyd a lles unigolion ar draws ardal Pen-y-bont ar Ogwr.

Ymateb

Rydym wedi ymrwmo i fuddsoddi ar gyfer yr uchod. Bûm yng Nghanolfan Chwaraeon Maesteg yn ddiweddar gydag aelodau Ward o ardal Maesteg i weld rhywfaint o'r gwaith adnewyddu a oedd wedi'i wneud yn y Ganolfan ac yn wir a oedd yn dal i fynd rhagddo. Yn y Cabinet ddoe fe wnaethom hefyd gymeradwyo'r cynigion ar gyfer cyfleusterau tennis ym Mharc Lles Maesteg, Parc Griffin Porthcawl, ac yng Nghwm Ogwr a Heol-y-Cyw hefyd, Roedd hyn yn rhan o raglen dreigl o ran buddsoddiad ychwanegol ar gyfer cyfleusterau iechyd a lles arfaethedig ar draws y Fwrdeistref Sirol.

Ail gwestiwn atodol gan y Cynghorydd M Hughes

Mae angen arbennig am ragor o ddarpariaeth iechyd a lles yn ardaloedd cymoedd Ogwr a Garw. Beth sy'n cael ei gynnig yno i wella'r sefyllfa bresennol.

Ymateb

Mae Cynllun Corfforaethol y Cyngor sydd newydd ei gymeradwyo yn nodi buddsoddiad yn ardaloedd ein cymoedd fel blaenoriaeth allweddol i'r BCB a fydd yn cael ei wireddu. Mae Canolfan Fywyd Ogwr wedi elwa dros y blynyddoedd diwethaf o rywfaint o fuddsoddiad ac yng Nghwm Garw fe wnaethom gydleoli'r llyfrgell yng Nghanolfan Hamdden Cwm Garw a fu'n llwyddiant. Cynigiwyd cynlluniau hefyd i ddatblygu darpariaeth ieuencid yn y Ganolfan Fywyd hon, fel bod cymorth ar gael i bob grŵp oedran a phob cefndir. Roedd Llywodraeth Cymru hefyd wedi darparu cyllid ychwanegol ar gyfer cyflwyno Dechrau'n Deg ym Mlaengarw a Nant-y-moel.

Cwestiwn gan y Cynghorydd S Easterbrook i'r Arweinydd

Mae cwmnïau rheoli sy'n gweithredu ym Mhen-y-bont ar Ogwr ar gyfer trigolion ystadau tai newydd wedi bod yn cymryd ffi reoli ers nifer o flynyddoedd, ond eto wedi methu â gwneud y gwaith cynnal a chadw. Mae materion sydd wedi codi ac sydd angen eu datrys yn amrywio o oleuadau stryd, atgyweirio ffyrdd, ysgubo sbwriel dail o gyliau a chynnal a chadw ffiniau cloddiau. Nid yn unig y codir Treth y Cyngor ar breswylwyr ar yr un gyfradd â phob deiliad tŷ arall ond maent hefyd yn destun y ffi ychwanegol hon i gwmni cynnal a chadw trydydd parti, yn aml mae problemau i breswylwyr sy'n cysylltu â'r cwmnïau hyn â chysylltiadau o fewn y cwmni nad ydynt yn ymateb i e-byst, ac eto mae disgwyl o hyd i drigolion dalu'r ffi bob blwyddyn sy'n amrywio o dŷ i dŷ. A yw'r Arweinydd yn teimlo bod hyn yn dderbyniol bod tâl yn cael ei godi ddwy waith ar drigolion yn y Fwrdeistref hon am yr un gwasanaeth a gynigir gan ddau endid ar wahân, pan ymddengys nad yw'r naill na'r llall yn darparu gwasanaeth y mae trigolion yn talu amdano.

Ymateb

O ran y ffi reoli y cyfeirir ati yn eich cwestiwn. Mae'r ffioedd hyn yn berthnasol pan fydd ystâd newydd wedi'i hadeiladu a bydd y cwmni tai yn codi ffi rheoli am gynnal a chadw ardaloedd cymunedol nad ydynt o dan reolaeth y cyngor. Byddai hyn yn talu am gostau cynnal, adnewyddu ac atgyweirio'r amwynderau a'r manau cymunedol a rennir nad yw'r cyngor lleol wedi'u mabwysiadu – manau gwyrdd yn bennaf. Mae'r cytundeb hwn rhwng y landlord, neu ei asiant, a pherchennog y cartref. Ni fydd y gwasanaeth a ddarperir hefyd yn cael ei ddarparu gan y Cyngor yn yr ardal hon. Nid wyf yn ystyried ei bod yn dderbyniol bod preswylwyr yn talu ffi i gwmni cynnal a chadw trydydd parti ac nad yw'n derbyn gwasanaeth; fodd bynnag, nid yw'r Cyngor yn ymwneud â'r trefniant hwn a dylid delio ag unrhyw bryderon ynglŷn â hyn yn uniongyrchol â'r asiantiaid.

Mae Llywodraeth Cymru wedi galw o'r blaen am dystiolaeth ar effaith yr arfer hwn ac mae mewn trafodaethau â Llywodraeth y DU ynghylch deddfwriaeth newydd bosibl ar gyfer Cymru a Lloegr i roi'r un hawliau i rydd-ddeiliaid â lesddeiliaid i herio ffioedd rheoli a hyd yn oed orfodi newid cwmnïau. Rwyf wedi gofyn i Lywodraeth Cymru am yr wybodaeth ddiweddaraf am y cais hwn am dystiolaeth.

O ran Treth y Cyngor, gallaf gadarnhau y bydd hwn yn cael ei godi cyn gynted ag y bydd yr eiddo wedi'i gwblhau a'r tâl llawn am yr eiddo yn cael ei godi, oni bai bod rhai eithriadau yn berthnasol. Hoffwn hefyd dynnu eich sylw at y wybodaeth a gynhwyswyd yn y Cynllun Corfforaethol a gymeradwywyd yn ddiweddar sy'n dangos sut y caiff cyllideb y Cyngor ei gwario. Fel y gwyddoch, dim ond 27% o gyfanswm gwariant y

Cyngor hwn y mae Treth y Cyngor yn ei ariannu. Gan ddefnyddio cyfanswm y cyllid sydd ar gael, mae'r Cyngor yn darparu dros 800 o wasanaethau i drigolion yr ardal hon ac nid yw'r dreth gyngor yn cael ei rhannu'n ardaloedd cydrannol ar gyfer pob cartref.

Cwestiwn atodol gan S Easterbrook

Mae Llywodraeth Cymru wedi galw o'r blaen am dystiolaeth ar effaith yr arfer hwn ac mae mewn trafodaethau â Llywodraeth y DU ynghylch deddfwriaeth newydd bosibl i Gymru a Lloegr i roi'r un hawliau i rydd-ddeiliaid â deiliaid prydles herio ffioedd rheoli a hyd yn oed orfodi newid i'r cwmnïau hyn. Byddwn yn croesawu'r wybodaeth hon pan ddaw i law. Sylwaf na wnaethoch gynnwys rôl yr Awdurdod ar ddechrau'r broses gynllunio a sut y caniateir i gwmnïau rheoli godi'r ffi reoli hon o gwbl. Credaf fod yn rhaid i ddatblygwyr rhai datblygiadau newydd a ystyriwyd gan y Pwyllgor Rheoli Datblygu roi'r amod hwn o gwmnïau rheoli yn eu cynlluniau a'u cynigion, cyn iddynt gael eu cymeradwyo. Oni ddylai'r Cyngor felly fod yn caniatáu'r arfer hwn yn y lle cyntaf a rhoi'r gorau i osod yr amod hwn ar ddatblygwyr a fydd yn y pen draw yn costio ein trigolion, hynny yw math o drethu dwbl. Mae etholwyr wedi dweud wrthyf, nad ydynt yn cael llawer o'r gwasanaethau rheoli hyn y maent yn gorfod talu amdanynt. Rwy'n deall bod rhagor o ffioedd rheoli'n cael eu gosod ar feddiannydd fflat mewn cyfadeilad, oherwydd er enghraifft, cynnal a chadw ardaloedd cymunedol a rennir ac ati.

Ymateb

Mae gennym sefyllfa lle nad yw pob datblygwr yn dymuno i'r Cyngor fabwysiadu eu hardaloedd adeiladu ac nid yw hyn yn rhywbeth trwy statud y gallwn ddeddfu ar ei gyfer. Felly, ar adegau, felly, mae datblygwyr newydd bellach yn debyg iawn i fod eisiau i'r awdurdod lleol fabwysiadu ffyrdd a mannau chwarae mewn datblygiadau newydd. Fodd bynnag, mae adegau pan na fydd datblygwyr, pan fyddant yn adeiladu ystadau newydd, yn dymuno trosglwyddo'r math hwn o gyfleusterau drosodd i'r Cyngor i'w cynnal gan fod hyn yn dod ag ymrwymiad cytundeb A106 a ffi cyfalaf gohiriedig. Felly, mae rhai datblygwyr yn hytrach yn dewis gosod ffi reoli y gellir ei gosod ar feddianwyr y datblygiad. Mae preswylwyr yn ymwybodol o'r sefyllfa hon fel rhan o brynu eu heiddo a bod y ffi hon ar gyfer cynnal a chadw ystadau ac yna mater i'r preswyllydd/preswylwyr yw a fyddent yn dymuno talu'r gost hon wrth symud ymlaen, neu drefnu cynnal a chadw, er enghraifft, ardaloedd â gwair/agored, cynnal a chadw ffyrdd ac ati eu hunain. Gall y rhai sy'n derbyn hyn ffurfio Pwyllgor Rheoli (yn cynnwys trigolion ymroddedig), er mwyn iddynt gael cyfarfodydd â'r Cwmni Rheoli, er mwyn iddynt allu ffurfio perthynas â'r cwmni wrth symud ymlaen er mwyn cynllunio'r fath waith cynnal a chadw. Ychydig iawn o allu sydd gan awdurdodau lleol i atal datblygwyr rhag herio cwmnïau rheoli at y diben hwn. Nid oes gan y Pwyllgor Rheoli Datblygu unrhyw ran o gwbl yn hyn, ychwanegwyd.

Cwestiwn gan y Cyngorydd M Williams i'r Arweinydd

Mae cyffordd 36 yr M4 yn dagfa ddrwg-enwog sy'n achosi tagfeydd, yn cyfyngu ar ddatblygiad a chyfleoedd buddsoddi yng ngogledd ein sir ac yn achosi diflastod i drigolion mewn cymunedau cyfagos, sy'n cael eu defnyddio fel llwybrau llygod mawr cynyddol beryglus. A allai'r Arweinydd amlinellu pa ymdrechion y mae'r awdurdod hwn wedi'u gwneud i wella cyffordd 36 a'r rhwydwaith priffyrdd cyfagos (gan gynnwys ailystyried ffordd osgoi Bryncethin a oedd unwaith yn cael ei chynnig) i liniaru'r problemau traffig unwaith ac am byth.

Ymateb

Nodir gwelliannau i Gyffordd 36 fel prosiect trafndiaeth strategol ar gyfer Pen-y-bont ar Ogwr. Gan fod y gyffordd yn rhan o'r system cefnffyrdd mae'n dod o fewn cylch gorchwyl Llywodraeth Cymru, sydd i bob pwrpas yn berchen ar yr ased. Mae LIC wedi

comisiynu astudiaethau WelTAG (Canllawiau Arfarnu Trafnidiaeth Cymru) ar gyffwrdd traffordd yr M4 gan gynnwys y rhai ym Mhen-y-bont ar Ogwr. Fodd bynnag, yn dilyn cyhoeddi'r adroddiad diweddar gan y Panel Adolygu Ffyrdd, mae'n amlwg na fydd unrhyw welliannau i'r gyffordd i leddfu tagfeydd traffig nac i hwyluso teithio mewn car yn cael eu cefnogi gan Lywodraeth Cymru. At hynny, nid yw polisi cynllunio cenedlaethol yn ffafrio atebion trafndiaeth ceir. O ran unrhyw brosiectau adeiladu ffyrdd yn y dyfodol, nid oes unrhyw ddyraniad penodol ar gyfer ffordd osgoi newydd ym Mryncethin yn y Cynllun Datblygu Lleol presennol na'r un fydd yn ei ddilyn. Mae'n annhebygol y bydd unrhyw brosiect o'r fath yn cael caniatâd a bydd yn rhaid i unrhyw ateb i broblemau capasiti yn yr ardal fod yn seiliedig ar deithio llesol neu drafnidiaeth gyhoeddus.

Cwestiwn atodol gan y Cyngorydd M Williams

O ystyried sefyllfaoedd fel symud depo Y Bont a Highways Yard i Fryncethin a Datblygiad Kenning ond yn mynd i waethgu, ynghyd â moratoriwm Llywodraeth Cymru yn mynd i atal teithio gweithredol ac ati, rydym yn awr mor bell i ffwrdd ag erioed o gael rhywfaint o fuddsoddiad difrifol wedi'i ymrwymo i'r problemau yng Nghyffordd 36, ynghyd â rhagor o dai yn cael eu cynnig yn yr ardal hon a'r ardaloedd cyfagos a fydd ond yn gwaethgu'r broblem bresennol, pa ymyriadau tactegol neu fforddiadwy y gellir eu gwneud neu sydd wedi'u hystyried, a allai helpu cymunedau fel pentref Coety a Bryncethin ac ati, i ymdopi ag effeithiau'r gyffordd hon. Hefyd, a allai'r Arweinydd gytuno i gyfarfod â'r Swyddogion perthnasol a'r aelod Cabinet ac aelodau lleol Coety a Sain Ffraid, er mwyn ystyried rhai opsiynau i wella'r sefyllfa yma i'r dyfodol.

Ymateb

Byddwn yn trefnu'r cyfarfod ag aelodau'r Ward ar y llinellau a awgrymwch. Pan wnaed y cyhoeddiad gan y Dirprwy Weinidog dros Newid yn yr Hinsawdd trefnais gyfarfod ag ef am yr adolygiad a dywedais yn glir y byddem yn dymuno i Lywodraeth Cymru ystyried ffyrdd eraill o wella Cyffordd 36 i gynnwys gwelliannau i lwybrau Teithio Llesol a chyhoeddus. coridorau blaenoriaeth trafndiaeth a byddaf yn sicrhau y gwneir gwaith dilynol ar hyn fel rhan o seilwaith cyffredinol ein rhwydwaith traffyrdd a thrafnidiaeth. Byddai angen i hyn hefyd gael ei ariannu gan LIC. Byddaf yn rhoi gwybod i'r aelodau am ganlyniad hyn yn unol â hynny.

Ail gwestiwn atodol gan y Cyngorydd T Thomas

O ran gwelliannau ffyrdd yn y maes hwn, a allem gael yr wybodaeth ddiweddaraf am addasrwydd y ddarpariaeth bysiau a threnau o fewn Porth y Cymoedd ac yn y datganiad hwnnw a allai hefyd roi'r wybodaeth ddiweddaraf am Ddolen Tondu, sy'n darparu gwasanaeth bob hanner awr i ddyffryn Llynfi.

Ymateb

Mae'r diwydiant bysiau yn profi cyfnod anodd iawn ar hyn o bryd gyda Llywodraeth Cymru bellach yn gorfod darparu cyllid ychwanegol drwy'r Grant Cymorth Argyfwng Bysiau, sy'n becyn cymorth gwerth miliynau o bunnoedd. Fodd bynnag, mae'r cymorth hwn yn debygol o ddod i ben yn y misoedd nesaf. Yn wyneb hyn, byddwn yn gweithio'n agos gyda'r diwydiant er mwyn eu cefnogi wrth iddynt wneud y cyfnod pontio anodd iawn hwn. Mae'r rheswm dros y gostyngiad yn nifer y teithwyr yn deillio o'r pandemig ac yn anffodus nid yw hyn wedi gwella'n llwyr na'r incwm a gynhyrchwyd yn flaenorol cyn y pandemig. Rydym yn trafod ffyrdd o ddatrys y sefyllfa orau y gallwn, gyda First Cymru. Byddaf yn darparu ymateb i ran Dolen Tondu o'r cwestiwn, y tu allan i'r cyfarfod.

Cwestiwn gan y Cyngorydd F Bletsoe i'r Aelod Cabinet – Adfywio

Yn sgîl y cyhoeddiad diweddar y bydd Pafiliwn y Grand Porthcawl yn gweld buddsoddiad sylweddol gan y Llywodraeth Ganolog mewn "cyllid ffyniant bro" a'r gwelliannau parhaus i Neuadd y Dref Maesteg, pa ymrwymiad fydd yr aelod cabinet dros adfywio yn ei roi i holl drigolion pob cornel o'n Bwrdeistref y byddwn yn gweld ein sir gyfan yn "gweld ffyniant bro" a fydd yn sicrhau buddsoddiad llawn a theg ym mhob rhan o dreftadaeth ddiwylliannol ein Bwrdeistrefi?

Ymateb

Mae'r newyddion diweddar am gais llwyddiannus y cyngor hwn i Gronfa Ffyniant Bro Llywodraeth y DU, mewn partneriaeth ag Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Awen (AWEN), ar gyfer Pafiliwn y Grand, Porthcawl wedi'i groesawu gan y Cabinet, aelodau a'r cyhoedd ar draws y fwrdeistref sirol. Ni fydd buddiolwyr y buddsoddiad hwn mewn ased diwylliannol fel Pafiliwn y Grand yn gyfyngedig i Borthcawl ond bydd yn cael ei deimlo gan bobl ar draws y fwrdeistref sirol ac yn wir y rhanbarth ehangach. Mae defnyddwyr a chynulleidfaoedd o ardal ehangach yn ystyried Pafiliwn y Grand fel eu cartref creadigrwydd / diwylliannol. Mae'n rhy syml i awgrymu bod lleoliad y theatr yn pennu bod effaith buddsoddiad yn cael ei gyfyngu i'r ardal gyfagos.

Er mwyn cadw a gwella dyfodol gwasanaethau diwylliannol a chyfleoedd seiliedig ar weithgareddau yn y tymor hwy, cefnogodd y Cyngor ddatblygiad y bartneriaeth ddiwylliannol ag AWEN yn 2015. Roedd hyn am gyfnod o 20 mlynedd a cheisiodd gynnal ystod o weithgareddau diwylliannol. asedau a chyfleoedd ar adeg pan mai'r unig ddewis arall fyddai lleihau'r ddarpariaeth er mwyn cyflawni effeithlonrwydd strategaeth ariannol tymor canolig. Mae'r model partneriaeth wedi dychwelyd dros £800k o arbedion i'r cyngor ers 2015, ar yr un pryd â gwella'r ddarpariaeth ag a drosglwyddwyd yn 2015.

Mae Pafiliwn y Grand wedi'i gynnwys yn y portffolio ac mae'n cyflawni rôl strategol ar gyfer trigolion y Fwrdeistref Sirol a thu hwnt gan gynnwys anghenion ymwelwyr. Bydd yr ailddatblygiad cyffrous hwn yn arwain at fannau perfformio gwell, orielau a gofodau digwyddiadau – oll â'r hyblygrwydd i ymgorffori gweithgareddau ehangach a ffurfiau celfyddydol, ased mwy ecogyfeillgar a chynnig mwy cynhwysol a hygyrch â gwelliannau seilwaith cysylltiedig i gefnogi defnyddwyr cyfleusterau ag anghenion amrywiol.

Mae'r buddsoddiad Ffyniant Bro wedi'i sicrhau drwy broses gystadleuol a thrwy lywodraeth y DU ac mae angen dangos tystiolaeth o rôl strategol a diwylliannol yr ased. Y cyflwyniad oedd y sgôr uchaf yng Nghymru ac roedd llawer o geisiadau eraill ledled Cymru yn aflwyddiannus. Wedi'i agor ym 1932, mae Pafiliwn y Grand yn adeilad rhestredig Gradd II ac yn un o asedau diwylliannol a threftadaeth mwyaf gwerthfawr y Fwrdeistref Sirol. Bydd cyllid ffyniant bro yn sicrhau y bydd y gwaith a nodwyd ers amser maith sydd ei angen i ddiogelu ffabrig yr adeilad yn y tymor hir yn cael ei gwblhau yn ogystal â'r ychwanegiadau cyffrous a restrir uchod.

Prosiect Pafiliwn y Grand yw'r diweddaraf mewn nifer o fuddsoddiadau yn ystâd ddiwylliannol y Cyngor dros y degawd diwethaf. Yn 2014 cwblhawyd Llyfrgell Pen-y-bont ar Ogwr yng Nghanolfan Fywyd Pen-y-bont ar Ogwr, adnewyddwyd Llyfrgell y Pîl yn 2019 ac mae Llyfrgell Pen-coed yn y broses o gael adnewyddiad gwerth £400K ar hyn o bryd. Yng Nglyn Llynfi mae'r Cyngor, unwaith eto gan weithio gydag Awen, bron â chwblhau'r gwaith o ailddatblygu Neuadd y Dref Maesteg, a fydd, fel Pafiliwn y Grand, o fudd i ardal ehangach y dyffryn a hefyd yn rhoi hwb i fywyd economaidd-gymdeithasol canol y dref. Mae cydleoli gwasanaethau llyfrgell o fewn asedau presennol Pontycymer a Chwm Ogwr mewn partneriaeth â Halo Leisure wedi cynnal gwasanaethau llyfrgell ar gyfer y cymunedau hyn a buddsoddiad cyfalaf wedi'i sicrhau i ddatblygu'r cyfleuster ym Mhontycymer.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

Mae Awen hefyd wedi buddsoddi yn Neuadd y Gweithwyr Blaengarw ac wedi ailsefydlu rhaglen o ddigwyddiadau a chymunedol i gefnogi bywyd diwylliannol yng Nghwm Garw. Eleni gosodwyd llwyfan, sinema a chyfarpar digwyddiadau newydd i hybu gallu'r Neuadd i gefnogi'r gymuned leol, a gweithgarwch diwylliannol yn y Cwm.

Mae Parc Bryngarw yn ased diwylliannol arall sy'n gwasanaethu'r fwrdeistref sirol gyfan ac yn denu mwy na 220, 000 o ymwelwyr bob blwyddyn. Dros y tair blynedd diwethaf, mae'r parc wedi elwa o bron i £700, 000 o fuddsoddiad drwy gyfranogiad y Cyngor yn rhaglen Parc Rhanbarthol y Cymoedd Llywodraeth Cymru. Caniataodd y buddsoddiad hwn i Awen ddatblygu canolfan addysg newydd, ailddatblygu'r ganolfan ymwelwyr, gwella cyfleusterau hygyrch a gwella cyfleusterau parcio, cerdded a thoiledau. Mae'r parc bellach yn cael ei ystyried yn un o'r goreuon yn ardal De Cymru am ei gyfleusterau a'i raglen, gydag ymrwymiad i chwarae hygyrch a'r amrywiaeth o weithgareddau a digwyddiadau y mae'n eu cynnig, sy'n cynnwys teithiau cerdded darganfod, digwyddiadau adrodd straeon, arddangosfeydd, theatr awyr agored a cyngherddau.

Rydym hefyd wedi ymrwmo i weithio gyda Choleg Pen-y-bont ar Ogwr i ddod â champws addysgu a dysgu modern newydd i ganol tref Pen-y-bont ar Ogwr a fydd yn cynnwys ystafelloedd dosbarth, ystafelloedd TG, stiwdios amlbwrpas, ceginau arlwy, stiwdios recordio a dawns, gweithdai dylunio, ardaloedd perfformio a rhagor. Bydd y datblygiad hefyd yn cynnwys theatr 200 sedd yn cynnig amrediad eang o gyfleoedd ar gyfer defnydd cymunedol ac ymgysylltu, a bydd yn darparu budd mawr i economi'r nos yn y dref.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i ddatblygu Strategaeth Ddiwylliannol Genedlaethol yn ystod 2023 a bydd y Cyngor a'i bartneriaid yn awyddus i nodi unrhyw gyfleoedd a all gadw neu wella asedau a chyfleoedd lleol ymhellach.

Mae cwrpas y strategaeth ddiwylliannol yn cynnwys lleoliadau fel Pafiliwn y Grand ond hefyd gwasanaethau fel llyfrgelloedd, amgueddfeydd ac archifau. Bydd prosiect Neuadd y Dref Maesteg yn gallu cefnogi amrediad eang o weithgarwch diwylliannol yn y tymor hwy ac eto mae ganddo rôl strategol wrth gefnogi anghenion diwylliannol ein poblogaeth breswyl. Yn ogystal â chefnogi perfformiadau, bydd y ddau leoliad a nodir yn ehangu eu potensial i gefnogi grwpiau celfyddydau cymunedol a sefydliadau trydydd sector. Bydd y lleoliad ym Maesteg wedi gwneud y defnydd gorau o adnoddau drwy gydleoli llyfrgell y dref, y llyfrgell gyfeirio a gwasanaeth hanes teulu'r sir mewn un lle.

Y tu hwnt i wasanaethau llyfrgell sy'n seiliedig ar gyfleusterau bu llwyddiant o ran y gwasanaeth llyfrgell symudol Llyfrau ar Glud sy'n cefnogi'r rhai mwyaf agored i niwed gartref; gan amlygu'r potensial i gefnogi pobl mewn gwahanol ffyrdd ac mewn gwahanol leoedd. Cynyddodd mynediad digidol i adnoddau'n sylweddol hefyd yn ystod y pandemig ac nid yw'r duedd hon wedi newid o ran cyrchu llyfrau, cylchgronau a cherddoriaeth o bell. Mae cymorth penodol ar gael i gynorthwyo pobl â namau synhwyrdd hefyd a rhaglenni allgymorth sy'n cysylltu ag ysgolion a phartneriaid eraill i ymestyn cyrhaeddiad gwasanaethau. Mewn partneriaeth ag Awen byddwn yn parhau i gynorthwyo'r rhai sydd angen mynediad o bell. Bydd hefyd yn bwysig nodi dulliau arloesol o gyrraedd pobl a gwella hygyrchedd y tu hwnt i ddefnyddio asedau ffisegol yn y dyfodol hefyd.

Mae Awen hefyd bellach yn gweithredu rhaglen Theatr Ieuentid Pen-y-bont ar Ogwr yn uniongyrchol ac mae mewn sefyllfa i sicrhau bod cyfleoedd ar gael ar draws y Sir. Yn ogystal, mae'r gallu i ddatblygu mynediad at gyfleoedd mewn mannau llai traddodiadol trwy raglenni allgymorth a chyfleoedd dros dro mewn lleoliadau llai yn cael ei ddilyn yn weithredol. Enghreifftiau diweddar fyddai defnyddio dulliau rhith-wirionedd mewn cartrefi gofal, sinema dros dro mewn gwasanaethau dydd, a digwyddiadau cyfeillgar i ofalwyr, i enwi dim ond rhai.

Mae cyfrifoldeb am ein treftadaeth a'n hasedau diwylliannol yn cael ei gymryd yn wirioneddol o ddifrif. Mae Strategaeth Treftadaeth Adeiledig ar gyfer y Fwrdeistref Sirol yn cael ei pharatoi ar hyn o bryd, a'i nod yw diogelu, gwarchod a gwella treftadaeth adeiledig Sir Pen-y-bont ar Ogwr. Bydd dirprwyo Caniatâd Adeilad Rhestredig a ddyfarnwyd yn ddiweddar i'r awdurdod hwn yn cynorthwyo â nodau'r strategaeth ac effeithlonrwydd penderfynu ar geisiadau i hwyluso diogelu a gwella sicrwydd a hyder perchnogion adeiladau hanesyddol. Yn y Fwrdeistref Sirol, mae 374 o Adeiladau Rhestredig, 60 o Henebion Rhestredig, 16 o Ardaloedd Cadwraeth, 6 o Barciau a Gerddi Hanesyddol a 2 Dirwedd o Eithriadol. / Diddordeb Hanesyddol Arbennig. Mae prosiect ar y gweill ar hyn o bryd yng Ngwaith Haearn Bedford, sy'n cynnwys clirio llystyfiant sylweddol, atgyweirio gwaith maen a gwaith iechyd a diogelwch i hwyluso ei ailagor i'r cyhoedd, a ariennir gan CBS Pen-y-bont ar Ogwr, â'r bwriad o sefydlu cytundeb partneriaeth treftadaeth posibl â Cadw ar gyfer gwaith cynnal a chadw yn y dyfodol. .

Ar wahân i'r ddarpariaeth gwasanaethau diwylliannol ffurfiol, mae ffyrdd eraill sy'n cael eu gweithredu a'u harchwilio i gefnogi treftadaeth ddiwylliannol Pen-y-bont ar Ogwr gan gynnwys llwybr Treftadaeth ar gyfer Tref Pen-y-bont ar Ogwr, gan ddwyn ynghyd hanes a phwyntiau o ddiddordeb ar hyd llwybr tywys. Mae cymorth parhaus hefyd yn cael ei ddarparu i Gwt 9, i symud ymlaen â gwaith dichonoldeb ar gyfer y safle, cynnal digwyddiadau ac archwilio cyfleoedd ariannu gyda Cadw i warchod y safle a phaentiadau.

Yn gynharach eleni fe wnaethom gomisiynu cyfres o arolygon o eglwysi a chapeli gwag ar draws ein tri chwam i ddiweddarau arolwg blaenorol o gapeli 2014. Mae hyn â'r bwriad o gwblhau asesiad o'u cymeriad hanesyddol a phensaernïol, a gwerth diwylliannol ochr yn ochr â nodi cyllid posibl, cymorth ac arfer gorau ar gyfer trosi posibl i ddefnyddiau newydd.

Y gobaith yw y bydd hyn yn rhoi sicrwydd i'r aelodau bod buddsoddi ym mhob rhan o dreftadaeth ddiwylliannol ein Bwrdeistref Sirol yn broses barhaus ac yn cael ei cheisio a'i chyflawni'n barhaus.

Cwestiwn atodol gan y Cyngorydd F Bletsoe

Mae nifer o drydydd partïon fel Ymddiriedolaeth Arwen, Cadw, Halo a Choleg Pen-y-bont ar Ogwr yn gwneud gwaith gwych yn darparu treftadaeth ddiwylliannol a chyfleoedd hamdden yn y Fwrdeistref Sirol. Gan fod Pen-y-bont ar Ogwr yn adnabyddus am gynhyrchu rhai bandiau a deuawdau gwych fel Bullet for my Valentine, Funeral for a Friend, Sex Clone Utopia, Dave and Griff a Those Damn Crows ymhlith eraill, a gaf i ofyn pa gymorth mae i CBSP (ac nid y 3^{ydd} partïon a grybwyllir uchod) yn ei roi, ac wedi'i roi, i gefnogi'r sîn gerddoriaeth gynyddol ym Mhen-y-bont ar Ogwr fel rhan o gyrhaeddiad diwylliannol a threftadaeth.

Ymateb

Rhoddir ymateb manwl i'r cwestiwn hwn i aelodau y tu allan i'r cyfarfod. Ychwanegodd yr Arweinydd fod Ymddiriedolaeth Ddiwylliannol Arwen wedi'i chreu gan CBS Pen-y-bont ar Ogwr a dim ond oherwydd y cymorth blynyddol y mae'r awdurdod lleol yn ei ddarparu drwy drefniant partneriaeth y gall gefnogi sefydliadau sy'n darparu celfyddydau a diwylliant ledled y Fwrdeistref Sirol. O ran canol y dref, buom yn allweddol wrth sicrhau Cheapside ar gyfer Campws Coleg newydd a fydd yn gallu cynnwys digwyddiadau celfyddydol a diwylliannol yn y dyfodol.

Ail gwestiwn atodol gan y Cyngorydd M Lewis

O ran Etifeddiaeth Ddiwylliannol y Fwrdeistref, pa mor llwyddiannus oedd y dathliadau diweddar o ben-blwydd tri canmlwyddiant geni Dr. Richard Price, Llangeinwyr, y bu i mi ei golli yn anffodus oherwydd salwch.

Ymateb

Roedd hwn yn achlysur boddhaol iawn lle cafwyd cyfranogaeth gan Arwen, Cyngor Cymuned Cwm Garw a Chymdeithas Richard Price a darlledwr y BBC Huw Edwards sy'n hanu o Gwm Garw. Dadorchuddiodd blac glas yn Llundain lle'r oedd Dr. Price yn byw ac yn y lleoliad hwn cafwyd presenoldeb ardderchog ar gyfer Dr. Price oherwydd ei ddylanwad ar y chwyldro yn Ffrainc ac America. Roedd hyn yn cynnwys disgyblion o Flaengarw a fynychodd yno i ddatlu treftadaeth ryfeddol y cymoedd.

116. **RHYBUDD O GYNNIG A GYNIGIWDYD GAN Y CYNGHORYDD JANE GEBBIE AC A EILIWDYD GAN Y CYNGHORYDD ALEX WILLIAMS**

Cafwyd cyflwyniadau llafar gan yr aelodau uchod yn eu tro, yn amlinellu eu rhesymau dros gefnogi'r Rhybudd canlynol o Gynnig:-

“CYNNIG AR GYFLOG LLYWODRAETH LEOL I'R CYNGOR: CODI CYFLOG PRIODOL WEDI'I ARIANNU'N LLAWN I WEITHWYR Y CYNGOR A GWEITHWYR YSGOLION

Mae'r cyngor hwn yn nodi:

- Mae llywodraeth leol wedi dioddef toriadau cyllid llywodraeth ganolog o fwy na 50% ers 2010. Rhwng 2010 a 2020, collodd cynghorau 60c o bob £1 maen nhw wedi'i dderbyn gan lywodraeth ganolog San Steffan.
- Mae ymchwil newydd gan UNSAIN wedi dangos bod cynghorau ar draws Cymru, Lloegr a'r Alban yn wynebu diffyg cyllid cyfunol o £3bn erbyn y flwyddyn ariannol 2023/24 a bwlch ariannu cronol o £5bn erbyn 2024/25.
- Ar lefel leol, mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi gwneud cyfanswm o bron i £73m o arbedion ers 2010 / 2011. Mae hyn yn cynrychioli bron i 23% o gyllideb refeniw net cyfredol y Cyngor
- Arweiniodd cynghorau'r ffordd mewn ymdrechion yn erbyn pandemig Covid-19, gan ddarparu amrediad enfawr o wasanaethau a chymorth i'n cymunedau. Mae llywodraeth leol wedi dangos yn fwy nac erioed pa mor anhepgor ydyw. Ond mae Covid wedi arwain at gynnydd aruthrol mewn gwariant a cholli incwm, ac wrth inni ddod allan o'r pandemig, mae angen llawer rhagor o gymorth ar awdurdodau lleol ac ysgolion gan San Steffan. Ni wnaeth cyhoeddiadau ariannu diweddar gan Lywodraeth San Steffan yn ymwneud ag ysgolion ddim i helpu.
- Cadwodd gweithwyr cyngor ac ysgolion ein cymunedau'n ddiogel drwy'r pandemig, gan roi eu hunain mewn perygl sylweddol yn aml wrth iddynt weithio i ddiogelu iechyd y cyhoedd, darparu tai o safon, sicrhau bod ein plant yn parhau i gael eu haddysgu, a gofalu am bobl hŷn a bregus. Ers 2010, mae gweithlu llywodraeth leol wedi dioddef blynyddoedd o gyfyngiadau cyflog â mwyafrif y pwyntiau cyflog yn colli o leiaf 25 y cant o'u gwerth ers hynny. 2009/10. Mae staff bellach yn wynebu'r argyfwng costau byw gwaethaf mewn cenhedlaeth, a chwyddiant yn taro 10% a llawer yn gorfod gwneud dewisiadau amhosib rhwng bwyd, gwres, a hanfodion eraill. Mae hon yn sefyllfa ofnadwy i unrhyw un gael ei hun ynddi.

CYNGOR - DYDD MERCHER, 15 MAWRTH 2023

- Ar yr un pryd, mae gweithwyr wedi profi llwythi gwaith cynyddol ac ansicrwydd swyddi parhaus. Ledled y DU, mae 900,000 o swyddi wedi'u colli mewn llywodraeth leol ers mis Mehefin 2010 – gostyngiad o fwy na 30 y cant. Gellir dadlau bod llywodraeth leol wedi'i tharo gan golledion swyddi mwy difrifol nac unrhyw ran arall o'r sector cyhoeddus.
- Mae effaith anghymesur wedi bod ar fenywod, gyda menywod yn cyfrif am fwy na thri chwarter y gweithlu llywodraeth leol.
- Mae ymchwil diweddar yn dangos pe bai Llywodraeth San Steffan yn ariannu hawliad cyflog 2023 yr undebau'n llawn, byddai tua hanner yr arian yn cael ei adennill diolch i referniw treth uwch, llai o wariant ar fudd-daliadau a chredydau treth, a rhagor o wariant gan ddefnyddwyr yn yr economi leol.

Mae'r cyngor hwn yn credu:

1. Mae ein gweithwyr yn archarwyr gwasanaeth cyhoeddus. Maent yn cadw ein cymunedau yn lân ac yn ddiogel, yn gofalu am y rhai mewn angen ac yn cadw ein trefi a'n dinasoedd i redeg.
2. Heb broffesiynoldeb ac ymroddiad ein staff, ni fyddai modd darparu gwasanaethau'r cyngor y mae ein trigolion yn dibynnu arnynt.
3. Mae gweithwyr llywodraeth leol yn haeddu codiad cyflog cywir mewn termau real. Mae angen i Lywodraeth San Steffan gymryd cyfrifoldeb ac ariannu'r cynnydd hwn yn llawn; ni ddylai roi'r baich ar awdurdodau lleol y mae eu cyllid yn dal i ysgwyddo'r pwysau ar wasanaethau yn sgil pandemig Covid-19.

Mae'r cyngor hwn yn penderfynu:

- A. Cefnogi'r hawliad cyflog a gyflwynwyd gan UNSAIN, GMB ac Unite ar ran gweithwyr y cyngor ac ysgolion, am gynnydd mewn RPI + 2%
- B. Galw ar Gymdeithas Llywodraeth Leol a **Chymdeithas Llywodraeth Leol Cymru** i gyflwyno sylwadau brys i lywodraeth ganolog i ariannu hawliad cyflog yr NJC.
- C. Ysgrifennu at y Canghellor a'r Ysgrifennydd Gwladol i alw am godiad cyflog i weithwyr llywodraeth leol i gael ei ariannu gan arian newydd gan lywodraeth ganolog.
- D. Cyfarfod â chynrychiolwyr undebau lleol yr NJC i gyfleu cefnogaeth i'r hawliad cyflog ac ystyried ffyrdd ymarferol y gall y cyngor gefnogi'r ymgyrch.
- E. Annog holl weithwyr llywodraeth leol i ymuno ag undeb.

Roedd y Cyngor yn unfrydol o blaid y Rhybudd o Gynnig hwn, yn amodol ar ychwanegu pwynt B yn union uchod (a ddangosir mewn print trwm), a gytunwyd yn unfrydol hefyd.

117. EITEMAU BRYS

Dim.

Daeth y cyfarfod i ben am 18:10